

der deraf vilde udkomme, skal jeg ikke opholde mig ved; men alene den Tid, der hertil vil medgaae, vil dog være tilstrækkelig til at gjøre en saadan Fremgangsmaades Udførelse umulig. Jeg kan altsaa ikke skjønne, at mine Ansøuers have været meget skjæve; jeg har taget Loven, som den foreligger, og, dersom jeg havde været Medlem af Commissionen, saa skulde jeg ikke ladet mig beherske af de enkelte Boniteringer, som der kunde forekomme. Naar man har talt om, hvorledes Domainedirecteuren bår sig ad tidligere, saa er netop ogsaa den tidligere Domainebestyrrelse gaaet ud fra, at den maatte have en saadan Forberedelse, for at kunne bedømme Stedernes Værdi, og det var ikke ved Boniteringer — thi der har ingen Boniteringer fundet Sted — at de Mænd, som Taleren meente, ere komne til saa forkeerte Resultater. Noget, som jeg iøvrigt maa modsigte, da jeg ikke troer det er rigtigt. Disse Mænd vare ikke Landinspecteurer, der boniterede, thi den ene var Godsinspecteur og den anden var en Mand, som havde levet mange Aar inde i Ddsherred, en Mand, om hvilken man antog, at han bedst kjendte de enkelte Eiendomme. Disse Mænd lod man beskrive Eiendommene; man lod dem ogsaa dengang taxere dem; men dette Sidste skal nu falde bort, og Taxeringen skal være Skjønsmændenes egen Sag. Man har kun forlangt Beskrivelsen. Hvilket Resultat nu Thinget end vil komme til, vil jeg blot endnu tilføie den Ytring, at det vil vise sig af Erfaring, hvorvidt denne Udeladelse af Forberedelse virkelig vil føre til Besparelse. Naar der er sagt, at de 2000 Rbd. rundelig kunne strække til en Beskrivelse gennem Godsinspecteuren, saa er det ikke bemærket, at 1970 Rbd. gaaer til contante Udlæg, og at der kun er for 270 Rbd. tilbage til Beskrivelsesforretninger for et Gods af circa 3000 Tønder Hartzhorn.

Hvad angaaer de Bemærkninger, som bleve fremførte om Befordringsudgifter, da er jeg ganske enig med den sidste ærede Taler, at det er en Overslagssum, og at der naturligtvis ikke, fordi der staaer opført 700 Rbd., skal udgives 700 Rbd.; der skal ikke udgives Mere end det, der virkelig er nødvendigt. Det fore-

kom mig imidlertid, at netop den ærede Talers Ytringer kunne anføres for, at man ikke havde havt nødig at sætte Overslagssummen ringere, nemlig til 500 Rbd.

Hvad Bemærkningerne om Fredensborg angaaer, saa maa jeg bede mine Ytringer forstaaede saaledes, at, hvis man skal sælge Slotet, saa maa det blive til Redbrydelse, fordi det ikke paa nogen Maade kan bære sin Vedligeholdelse og Beskæftning, naar det skulde anvendes til Beboelse.

Hjerrild: Det er med Hensyn til Uendingsforslaget under Nr. 10, at jeg skal tillade mig nogle Ord. Den høitagtede Cultusminister har anført endel Grunde, hvorfor han troede, at de forberedende Foranstaltninger, som Udvalget har troet burde indskrænkes, dog maatte ansees nødvendige i det oprindelig paa tænkte Omfang. Jeg har ikke aldeles kunnet overbevise mig om, at der skulde behøves at foretage saa omfattende forberedende Forretninger, som her omtales, for at muliggjøre det for Afsløtningscommissionen at udføre den Gjerning, den har at gjøre, saaledes at den kan forsvare det for sin egen Samvittighed, og saaledes, at den kan være til Tilfredsstillelse for Bedkommende. Det er en afgjort Sag, at de Mænd, der skulde forestaae Bedømmelsen ved Salget, maae begyde sig omkring paa de forskjellige Eiendomme og selv gjøre sig bekendt med disses Beskaffenhed, og naar de altsaa, forinden de begynde Forretningen, forsyne sig med Kort over Eiendommene, hvilke de kunne faae fra Matriculcontoiret, og fremdeles med Arealberegninger over de forskjellige Gaarde, som, hvis de ikke have ved Domaincontoiret, iøvrigt ere at faae i Indenrigsministeriet, naar de, siger jeg, ere i Besiddelse af disse Documenter, og de med dem komme til Eiendommene, skulde det efter min Mening dog være besynderligt, om de ikke kunde forstaae sig det rette Begreb om Eiendommenes Værdi i Handel og Wandel, og naar de staae sig saadant Begreb, mener jeg, at de ved at sammenligne de øvrige Beregninger med det Skjøn, som saaledes er optaget, maae kunne udfinde, hvad det er, de bør holde paa, at den Mand, som kjøber Gaarden, skal give for den. Jeg troer derfor ikke, at det er nødvendigt at an-